

# 2018-imut Aningaasanut inatsit inissippiq

## Siumukartuarnermik oqimaaqatigiisitsinermillu aallariarneq pitsaasoq.

2018-imut Aningaasanut inatsit

Aqqaluaq B. Egede,  
Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Naalakkersuaq

Tusagassiortunik katersortitsineq 22. november 2017



# Meeqqagut siunissami pitsaasunik periarfissaqassapput



## Ingilluartitaaginnarsinnaavugut?

Aningaasanut inatsimmi maannamut innuttaasut  
kinguaariillu takkuttussat ukkatarineqarput

Piffissat iluanaarfiusut inunnik piginnaanngor-  
saanermut attaveqaatinillu pitsangorsaanissamut  
atorneqassapput makkuninnga  
qitiutitsinikkut:

- Imminut pilersornerusinnaanermut
- Tamani pitsaaliuinerit siusinaartumillu iluuseqarneq
- Inuussutissarsiutinik suliffinnillu piorsaajuarneq.
- Atugarissaarneq qulakkeerniarlugu aningaasaqar-  
neq qajannaatsoq.



# Meeqqagut siunissami pitsasunik periarfissaqassapput

## Siunissami isertitaqarnissamut periarfissat annertusarneri

Isertitanik nutaanik, siuariartornermillu piorsaanermik pilersitsinissamut tunngaviit pitsaanerusut:

- Avammut timmisartuussisalernissamut ilusilersuinissamut nutaamut aningaasaliinissamut pilersarummut pilersaarut
  - Ilulissani, Nuummi Qaqortumilu mittarfiit
- Uummannami Qaanaamilu umiarsualivinnik pitsanngorsaaneq
- Suliffeqarfinnut innuttaasunullu Nukissiorfiit inaallagissamut imermullu akigititaasa appartinneri
- Islandip niueqatiginera piorsarniarlugu Reykjavikimi Sinniisoqarfimmik pilersitsineq.
- Aatsitassanut siunnersuisoqatigiinnik pituttorsimannngitsunik pilersitsineq
- Sinerissamut qanittumi aalisarnerup nunalerinerullu piorsarnissaannut tapiissutit aqqtigalugit inuussutissanik tunisassiorneq qaffallugu.



# Meeqqagut siunissami pitsaasunik periarfissaqassapput

NAALAKKERSUISUT  
GOVERNMENT OF GREENLAND



## Aningaasartuuteqarpallaarnerup annikillisinna

Isumaginninnermut peqqissutsimullu tunngasuni siusissukkut iliuuseqarneq  
pitsaaliuinermillu suliniuitit

- Inunngujaarpallaanut immikkorttamik pilersitsineq - 6 mio. kr.
- MANU-mik ingerlatsinerup annertusinera (angajoqqanik ilinniartitsineq) – ukiumut 3,5 mio. kr.
- Meeqqanik inuusuttuaqqanillu atugarliortunik, ulloq unnuarlu inissiisarfinnut inissiinissaq pinngitsoorniarlugu, angajoqqaarsianut akissarsiaritinneqartut qaffaavigineqarput 2,0 mio kr. ukiumut. Aammalu angajoqqaarsianut akissarsiaritinneqartut, aningaasat nalingisa qaffakkiartornerat naapertorlugu qaffaavigineqartassapput
  - 2019-imut AIS sioqqullugu pilersaarut ataatsimoortoq nutaaq saqqummiunneqassaaq

Isumaginninnermut tunngassuteqartunut sullisisunut, ilinniartitaanermik periusissamut pilersaarut nutaaq

- Perorsaasunngorniat aammalu isumaginninnermik siunnersortinngorniat najugaq qimannagu ilinniarsinnaanerinut – ukiumut 16,2 mio. kr.

Pinaveersaartitsineq atornerluinermillu akiuiniarneq

- Aasianni katsorsaavimmik ingerlatsinissamut aningaasat - 3 mio. kr.
- Ikiaroornartulerinerup akiornissaanut sukaterineq - 3 mio. kr. ukiumut.

# Meeqqagut siunissami pitsasunik periarfissaqassapput

NAALAKKERSUISUT  
GOVERNMENT OF GREENLAND



## Pisortani aningasaqarneq patajaatsoq pilersinniarlugu UKA 2017- imi aaqqissuusseqqinnernik suliniutit

### Namminerisaminnik inigisallit amerlanerusut:

- Inissiatut nammineq pigisatut piginneqatigiilluni inissianut tapiissutit siunnerfeqartinnissaasa, allaffissornikkullu suliarineqartarnerisa piuminarsarnissaat
  - Nuummi tapiissutaasartut annikilliartortinnejassapput
- Pisortanit 20-20-60 aaqtigalugu atukkat akilersujaarnerini akikillisaavagineqarneq
- Inissianik attartortitsarneq pillugu inatsisip aaqqissuuteqqinnissaata aallartisarnissa

### Akileraarusersueriaatsip annertusinera isumaginninnermik pitsasumik ilusilerlugu:

- Aningasaatinik akileraarusiinermi imm. siulleq (soraarnerussutisiat erniaannut akileraarut – iluanaarutaanerunissa 2019-imiit 25-30 mio. kr.)
- Aningasaatinik akileraarusiinermi imm. aappaa (UPA 18-imi piginneqatigiissutinit iluanaarutit pillugit inatsit naammassineqassaaq)
- Aalisarnermi isumalluutinik atuinermut akitsuutit pillugit inatsit nutaaq
  - Aalisarnermi iluanaaruteqarfiunerpaaanut akitsuutinik qaffaaneq akillu ineriartornerannik malinnaatitsineq



# Qitiutinneqarlutik sammineqartussat Aningaasarsiornikkut ingerlalluarneq atugarissaarnermut pitsangorsaasinnaanermik periarfissivoq

## Peqqinnissaqarfíup aningaasatigut sinaakkutaasa annertusineri

- DIH-mut sinaakkutit; napparsimasunik angallassinerit / napparsimasunik aallarussigasuarnerit annertusineri – ukiumut 23 mio. kr.
- Tuberkulose-mut pilersaarut nutaaq – ukiumut 2 mio. kr.

## Inuit innarluutillit pillugit inatsit nutaaq. FN-imi isumaqatigiisummut naapertuttoq

- 2019-imiit suliassaqarfimmut aningaasatigut sinaakkutit ukiumut 25 mio. kr. missiliorlugit qaffanneqarneri

## Isumaginninnikkut atugassarititaasut pitsangorsarnissaasa qulakkeernerri

- Katissimasap/aapparisap toqunerani ineqarnermut tapiissutit sivitsornerat – ukiumut 16,5 mio. kr.
- Katissimasap/aapparisap isertitai apeqqutaatinnagit tunngaviusumik, siusinaarluni pensionisiat qaffaavigineqarneri – ukiumut 7 mio. kr.

## Siunissami utoqqaat amerlanerusut sinaakkutinik pitsaanerusunik pisariaqartitsilersitsisussaapput

- Upernavimmi Aasiannilu utoqqaat angerlarsimaffiinut aningaasaliinerit, 16+18 mio. kr. 2018-mut. Suliassaqarfinnut pilersaarutit kommunit peqatigalugit suliarineqassapput

# **Qitiutinneqarlutik sammineqartussat Timersornermut, eqqumiitsuliornermut kulturimullu aningaasaliissutit amerlanerit**



## **Kulturimut timersornermullu aningaasalissutit amerlanerit:**

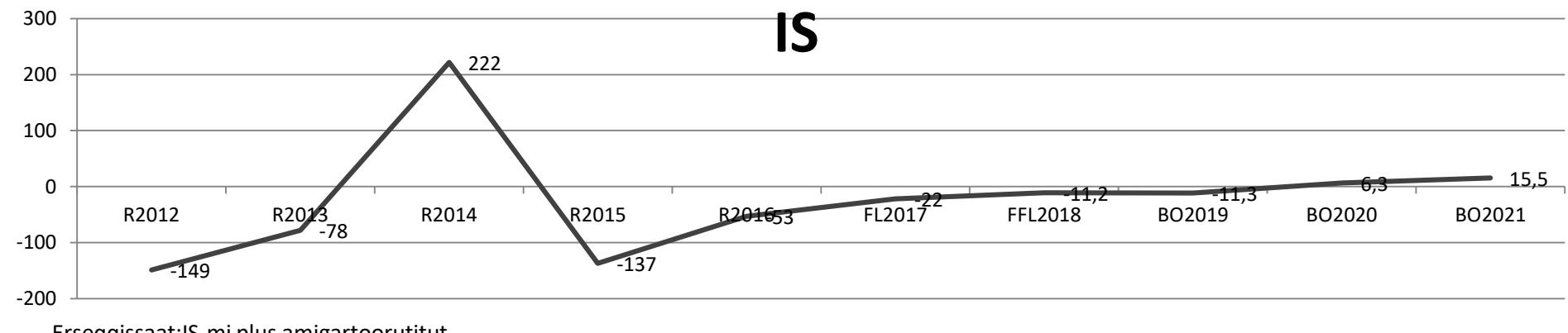
- Nuna tamakkerlugu timersortartut angalanerinut tapiissutit amerlineqarput – ukiumut 1,0 mio. kr.
- Nipilsortartut timersornernik aaqqissuussanut angalanissamut aningaasartuutinut tapiissutit amerlineqarput – ukiumut 1,0 mio. kr.
- Nunatta Isiginnaartitsisarfianut tapiissutit amerlineqarput – ukiumut 3,0 mio. kr.
- Isiginnaartitsisartut peqatigiiffiinut imaluunniit isiginnaartitsisartunut tapiissutit – ukiumut 1,0 mio. kr.
- Filmiliortartunut atugassaritatit pitsanngorsarnerinut, filmiliornermik suliaqarnissamut aningaasaliissutit – ukiumut 1,0 mio. kr.
- Atuakkiortunut atuakkanillu kalaallisuuunik saqqummersitsisarnernut – ukiumut 0,5 mio. kr.
- Eqqumiitsuliornikkut Pinngorartitsisut Ingerlatsisullu (EPI)-mut aningaasatigut sinaakkutit aalajangersimasut – ukiumut katillugit 950.000 kr.
  - Eqqumiitsuliornermut kulturimullu tapiissutinik ukiumut 9,5 mio. kr.-nik agguassaqqullugu oqaasertaliussat aqqutigalugit EPI akisussaaffilerneqarsinnaavoq

# Aningaasanut inatsimmi sinneqartoorneq

Aningaasaqarnermi kisitsisit pingaarcerit (minus  
sinneqartooruaavoq)



		AIS2018 (mio. kr)	M2019	M2020	M2021	Katillugit
IST-mi angusat		6,7	-17,1	-4,2	4,4	-10,7
IS-mi angusat		-11,2	-11,3	6,3	15,5	-0,8



Erseqissaat:IS-mi plus amigartoorutitut

# Aningaasaqarnikkut pilersaarusiorneq Suliaq ingerlaavartuartoq

QAVLAKKERSUISUT  
GOVERNMENT OF GREENLAND



# Siuariartorneq ingerlaannarniarpasippoq

## Suliassaqarfinni arlalinni pitsaasumik ineriertorneq



Aalisarnermi isertitaqarluarneq ingerlaannarpoq, qularnartoqarlunili:

- Raajanik pisassat qaffattut
- Ataatsimut isigalugu akigissaartitsineq
- Sinerissap qanittuani qalerallit ernumatitsipput
- Aalisarnermut inatsisissaq nutaaq UPA 2018-p tungaanut ataatsimiitaliami suliarineqarpoq

Aatsitassanik suliassaqarfimmi suliat annertusisut:

- Misissuinermik suliaqarneq annertooq
- Piiiaaffiit akuerineqartiterput/pilertiortorneqarput
- Aatsitassarsiornissamut uuliasiornissamullu 2019-imiit periusissaq nutaaq

Takornariaqartitsinermi inuussutissarsiuut siuariartorpoq:

- Takornariat nunamut tikittartut amerliartorput
- Mittarfiit nutaat, suliassaqarfimmuit namminersortunik aningaasaliisinnaasunik aqqutissiuussissapput



# Aningaasaqarneq attanneqarsinnaasoq (1)

2018-imi aningaasanut inatsimmi AIS 2019-ip tungaanut  
nalerassat

## Sulinissamut kajumilersitsisussat pitsasut

1. januar 2019-imiit sulinermi ilanngaat pillugu siunnersuummik, Naalakkersuisut suliaqarnissaat naatsorsuutigineqarpoq.

## Pisortat suliassaqarfiini tamani tunisassiornermik ingerlaavartumik ineriertortitsineq

- Kommune-nut suliassanik nuussisoqartillugu, pisortat aningaasaqarnerannut tamakkiisumut kommunit peqataanerat annertuumik allissaaq, Namminersorlutilu Oqartussat aningaasaqarnikkut peqataanerat taamaaqataanik annikillilluni.
- Taamaattumik aningaasaqarnermut politikkimi Namminersorlutik Oqartussanut kommuninullu, tunisassiorsinnaanermut pitsanngoriaatinut piumasaqaatit, assigiittariaqarput.

# Aningaasaqarneq attanneqarsinnaasoq (2)

## AIS 2019-ip tungaanut missingersuutinut-naatsorsuutinullu inatsisip nutaap nangeqqinna



Namminersorlutik Oqartussanut kommuninullu missingersuutinut naatsorsuutinullu inatsit maanna aallartisarneqarpoq

Ungasinnerusoq eqqarsaatigalugu aningaasaliisarnermut aningasaateqarfik

- Mittarfiliortiternerup ilaanut aningaasaliinermut AI 2018-mi atorneqarpoq

Inatsimmut atatillugit Nalunaarutit takkuttussat suliarineri piareersarneqarput, ilanggullugit makku pillugit

- Pisortat suliassaqarfiini tamani missingersuutit oqimaaqatigiinnissaat qulakkeerneqassaaq
- Namminersorlutik Oqartussani kommuninilu aningaasartuutinik ineriatrornermi sinaakkutinik atulersitsineq
- Kommunini attartorsinnaanermut sinaakkutit, aamma
- Pisortani akiitsunik nalunaarsuineq aamma akiitsorilersinnaasanik missingersuineq

Pisortat sanaartugaannik aningaasatigut aqutsineq

- Pisortat sanaartukkanut missingiutaasa minnerpaamik 7%-iisa immikkoortinnissaasa qulakkeernissaa
  - Sanaartornermut aningaasaliissutit katillugit ukiumut 135 mio.kr., AI 2018-ip atulersinnerani kommuninut tallimanut nuussinerit akuerineqarput(ilaatigut, suli atualinngitsut ornittagaannut, atuarfinnut, atuartut angerlarsimaffiinut, namminersortullu illuliornerinut tapissutit).
  - Siunertanut tamakkununnga assingusunut, kommunit aningaasat atussavaat.

Apeqqutissaqartoqarnerluni?

